

קונטרס

הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים

בו יבאר איך שאין שום יאוש בעולם כָּלֵל,
וְהַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים לְכָל בְּרִיָּה, וְהַקְּדוֹשׁ-פְּרוּךְ-הוּא
שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֹזֵר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ.

*

בְּנוֵי וּמֵיֶסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן
בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבֵּנוּ
רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רֵז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבִּי נַתָּן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,

וּמִשָּׁלֵב בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוּבָא לְדָפוּס עַל-יַדֵּי
חֻסֵּי־יְדֵי בְּרֶסְלֵב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

מוֹהֲרָא"ש נ"י אָמַר: צָרִיךְ כָּל אָדָם
לְדַעַת, שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ אָב הַרְחֵמֶן,
וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה וְהַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים
לְכֻלָּם, וְאִף אֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְהַגִּיד לוֹ,
שְׂאִין לָךְ כְּבֹר שׁוֹם תְּקוּהָ וְתִקְוָהּ
וְהַשָּׁמַיִם סְגוּרִים בְּפָנֶיךָ, כִּי הַכֹּל הֶבֱלֵ
וְרוּחַ, וְאִין שׁוֹם בְּרִיָּה שׁוֹמֶרֶת אֶת
דְּלִתוֹת הַשָּׁמַיִם, כִּי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
חָפֵץ חֶסֶד, וְרוֹצֵה בְּתִשׁוּבַת הָרָשָׁעִים
וְאֵינוֹ חָפֵץ בְּמִיתָתָם, כִּי הַשָּׁמַיִם
פְּתוּחִים לְכֹל; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּנְצֵל יְדִיעָה
זוֹ וְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׂלֵמָה.

(אמרי מוהר"א"ש, חלק ב', סימן תרכח)

קוֹנְטָרַס

הַשְּׂמִים פְּתוּחִים

א.

צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׂאָסוּר
לְהִתְיַאֵשׁ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְאֶפְלוּ שְׂעֲבָרוּ עָלֶיךָ
בַּחַיִּים כָּבָר כָּל מִינֵי מַשְׁבָּרִים וְגַלִּים, עָלֶיךָ לְשִׁכַּח
אֶת כָּל הָעֵבֶר שְׁלָךְ; כִּי עֵקֶר הַהֲצִלָּה שֶׁל הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא כְּפִי מִדַּת הַשְּׂכָחָה, שְׂאָדָם שׁוֹכַח
אֶת עֲבָרוֹ, וְזֶה נוֹתֵן לוֹ תִקְוָה לְהִתְקַדֵּם קַדִּימָה.
וְכַמְּאִמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן כו): אֲצֵל
בְּנֵי-אָדָם הַשְּׂכָחָה הִיא חֲסָרוֹן גְּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אֲבָל
בְּעֵינֵי יֵשׁ בַּשְּׂכָחָה מְעֵלָה גְּדוֹלָה מְאֹד; כִּי אִם לֹא
הִיְתָה שְׂכָחָה לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דָּבָר
בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִם הָיָה נִזְכָּר וְזוֹכָר כָּל

מֵה שֶׁעָבַר עָלָיו, לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבָר,
 גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אוֹתוֹ מְכַל אֲשֶׁר עָבַר; כִּי טַבֵּעַ
 שֶׁל אָדָם, שֶׁזּוֹכֵר תָּמִיד אֶת הָעָבֵר שֶׁלוֹ, וְזֶה עֵקֶר
 הַכִּשְׁלוֹן שֶׁל הָאָדָם — שֶׁמִּסְתַּכֵּל אַחֲרָנִית, אֲבָל
 אֲצִלֵּי הַדֶּרֶךְ, תִּכְףּ-וּמָיֵד כְּשֶׁכָּבַר עָבַר מִשְׁהוּ —
 כָּבַר שֶׁכִּחֲתִי, וְאֲנִי מִתְחִיל דֶּף חֲדָשׁ, וְרַק בְּצוּרָה כְּזוֹ
 הַצְּלָחֲתִי; כִּי בְּאֵמֶת אִם נִתְבוֹנֵן נִרְאֶה, שֶׁ"הַשָּׁמַיִם
 פְּתוּחִים" לְכֹל, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹהֵב אֶת כָּל בֶּר
 יִשְׂרָאֵל, וּמְחַכֶּה וּמְצַפֶּה שֶׁכָּלֵם יִחְזְרוּ אֵלָיו, אֲבָל
 עֵקֶר הַמְּנִיעָה, שֶׁאָדָם מוֹנֵעַ אֶת עֲצֻמוֹ מִלְּחַזֵּר
 בְּתִשׁוּבָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא זּוֹכֵר תָּמִיד אֶת הָעָבֵר שֶׁלוֹ,
 וְזֶה הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, אֲבָל תִּכְףּ-וּמָיֵד כְּשֶׁמְרַגֵּיל
 אֶת עֲצֻמוֹ בְּמִדַּת הַשְּׂכָחָה — לְשַׁכַּח אֶת עָבְרוֹ,
 עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָכוֹל לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן רֵאֶה,
 אֲהוּבֵי, בְּנֵי הַיֶּקָּר, לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאַמְצִים
 שֶׁבְּעוֹלָם לְשַׁכַּח אֶת הָעָבֵר שֶׁלָּךְ, וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה
 חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁיו, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב
 הַרְחָמֵן, וּמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיָּה, וְ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים"
 לְכֹלֵם, וּמִי שֶׁרַק רוֹצֵה לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ — מְקַבְּלוֹ מִיָּד; כִּי אִפְלוּ שֶׁעָשָׂה אָדָם אֶת
 הַדְּבָרִים הַכֵּי גְרוּעִים בְּעוֹלָם, וְאִפְלוּ עָבַד עֲבוּדָה

הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים

שמז

זָרָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עִם כָּל זֹאת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שָׁב וּמְקַבְּלוֹ, כִּי יָדוּ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל אֶת כָּל הַשְּׂבִיִּים; וְלִכֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת
עֲצָמָךְ בְּיַדֶיךָ, וּמָה שֶׁעָבַר כְּבָר עָבַר, תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה
חֲדָשָׁה מֵעַכְשָׁו, וְאִז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת בְּחַיֶּיךָ. וְזֶה עֲקָר
הַנְּסִיּוֹן שְׁלָךְ, שְׂמַנְסִים אוֹתָךְ מֵהַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר מֵרַב
עוֹנוֹת שֶׁחָטָאתָ בִּימֵי חַיֶּיךָ, נִדְמָה לָּךְ שֶׁהַשָּׁמַיִם
סְגוּרִים בְּפָנֶיךָ, וְאִךְ אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְהִתְיַחֵס אֵלֶיךָ,
וְאִךְ אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלְךָ, וְאִךְ אֶחָד לֹא אִכְפַּת
לוֹ מִמֶּךָ, וְהַכֹּל סְגוּר וּמְסֻגָּר בְּפָנֶיךָ, עָלֶי לְהִגִּיד לָּךְ,
שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל; כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדָיו
יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְהוּא יִתְבָּרֵךְ
נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים"
לְכֹל, וְתִכְף-וּמִיד כְּשֶׁתְּחַדִּיר בְּעֲצָמָךְ יְדִיעוֹת אֱלוֹהִים,
אֲזִי תִמִּיד תַּעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִמִּיד תִּשְׁכַּח אֶת
הָעָבָר שְׁלָךְ, וְתוּכַל לְהִכָּנֵס לְפָנַי וְלְפָנֶיךָ. וְעָלֶיךָ
לְדַעַת, כִּי זֶה עֲקָר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל הָאָדָם, שְׂמַנְסִים
אוֹתוֹ, שֶׁבְּכָל פַּעַם בָּאוֹת לוֹ מִחֲשָׁבוֹת, וְהוּא חוֹשֵׁב
כְּאִלוֹ כְּבָר אֵינוֹ שׁוֹה מְאוּמָה, מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ אַחֲרָיו
קִפְּהַ שֶׁל שְׂרָצִים, כָּל-כָּף הַרְבֵּה מֵעֲשִׂים רְעִים,
כָּל-כָּף הַרְבֵּה כְּשֶׁלוֹנוֹת בְּחַיִּים, כָּל-כָּף הַרְבֵּה

אֲכַזְבוֹת שֶׁנִּכְשַׁל וְנִתְאַכְזֵב בַּחַיִּים. וּבְאַמַּת הַכֹּל
 דְּמִיּוֹן גָּדוֹל, כִּי "הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְכֹל, וְעַל-כֵּן
 צָרִיף לְהִתְחִיל בְּכֹל פַּעַם מִחֲדָשׁ, וְאַף-עַל-פִּי שֶׁכָּבַר
 עָשָׂה תְּשׁוּבָה, צָרִיף אַחֲר־כֵּן לְהִתְחִיל מִחֲדָשׁ
 לְגַמְרִי, לְהִתְחִיל לְהַכִּין אֶת עֲצָמוֹ עוֹד פַּעַם, כִּי
 צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הַתְּשׁוּבָה הָרִאשׁוֹנָה;
 הֵינּוּ כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁרוֹצֶה לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה אֵלָיו
 יִתְבָּרַךְ, אֲזִי נִפְתָּחִים לְפָנָיו דְּלִתּוֹת שָׁמַיִם, אָבֵל עָלָיו
 לְדַעַת, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֵין סוּף, וְאֵין שֵׁף לְהַגִּיד:
 "כָּבַר הַשִּׁגְתִּי אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַשִּׁגְתִּי אֶת
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ", אֲלָא כָּכָל שְׁחֻזָּר בַּתְּשׁוּבָה,
 נִפְתַּחַת לוֹ דְּדִלַת בְּתוֹף דְּדִלַת, פְּתַח בְּתוֹף פְּתַח, כִּי
 הוּא יִתְבָּרַךְ אֵין סוּף, וְעַל-כֵּן אֵין סוּף בְּהַשְּׁגוֹת
 אֱלֹקוֹת, וְלִכֵּן הָאָדָם צָרִיף לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל
 תְּשׁוּבָה, כִּי מֵה שֶׁהַשִּׁגְתִּי אֶתְמוֹל הַשְּׁגוֹת אֱלֹקוֹת,
 אֲנִי רוֹאֶה הַיּוֹם שְׁנֵה הָיָה גִּשְׁם, שֶׁהַגְּשֵׁמֹתִי אֶת
 אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַיּוֹם אֲנִי מִבִּין כָּבַר יוֹתֵר עֲמַק,
 וְכֵן מִיּוֹם לְיּוֹם אָדָם יוֹתֵר מִשְׁכִּיל בְּהַשְּׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ, וְיִוְדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין יוֹדְעִים כָּלֵל. וּבְרַגַע
 שֶׁתִּקְבֵּל אֶת הַלְמוּד הָעֲמַק הַזֶּה, אֲזִי שׁוֹם דְּבַר לֹא
 יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי מֵה שֶׁעָבַר כָּבַר עָבַר, וְעַלִּיף

הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים

שמט

לְהִתְחִיל עֲכָשׁוּ מִחֻדָּשׁ, לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה אֶל הַקָּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא. וְעַקֵּר הַתִּשׁוּבָה — לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ
לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׁבִינֵי-אָדָם רְגִילִים לְדַבֵּר,
כְּמוֹ בֶן הַמִּדְבָּר אֶל הָאָבָא, וְכִמוֹ שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֶל
חֲבֵרוֹ, בְּתַמִּימוֹת וּבְכַשְׁיטוֹת בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְאִם
מִרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְלִסְפֹּר לוֹ כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו בְּחַיִּים, לְאֵט לְאֵט
יּוֹצֵא הָרַע מִלְּבוֹ, וּמְנַקֵּה וּמְזַכֵּךְ אֶת נַשְׁמָתוֹ. וְאִךָ
שֶׁבִּהְתְּחַלָּה יִהְיֶה נְדָמָה לוֹ כְּאִלוֹ הוּא מְדַבֵּר אֶל
הַקָּדוֹשׁ, וְאִךָ אֶחָד אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ אוֹתוֹ, וְאִךָ אֶחָד אֵינוֹ
צָרִיךְ אוֹתוֹ, כָּל זֶה דִּמְיוֹן גָּדוֹל, כִּי "הַשָּׁמַיִם
פְּתוּחִים" לְכֹל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַדִּיר בְּעֲצֻמוֹ יְדִיעוֹת
אֵלוֹ, וְיִוְדַע וְיַעֲד שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְכֹל,
וְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחָמִים, וּמוֹכֵן לְקַבֵּל אֶת
בְּנָיו בְּחֻזְרָה, וְלִכְּן אֵל יִטְעֶה אוֹתָךְ יִצְרָךְ כְּאִלוֹ אֵינְךָ
שׁוֹה מְאוּמָה, מֵאַחַר שֶׁכָּבַר עָבַרְתָּ בְּחַיִּיךָ מָה
שֶׁעָבַרְתָּ, תִּלְעַג לוֹ, וְתֹאמַר לְעֲצֻמְךָ: "יֵשׁ לִי אָבָא
בְּשָׁמַיִם, אֲשֶׁר רַק הוּא מִבֵּין אוֹתִי, וְרַק הוּא יְכוּל
לְעֹזֵר לִי, וְרַק הוּא שׁוֹמֵעַ לְבְכִיּוֹתִי וְלְתַפְלוּתִי";
וְלִכְּן רְאֵה אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְקַחַת אֶת הַדְּבוּרִים
הָאֵלוֹ אֶל תוֹךְ לִבְךָ, וְאֵל תְּתִיאֵשׁ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאִפְּן,

וְאֶפְלוּ שְׁתַּגִּיעַ לְמַצְבֵּים כְּאֵלוֹ, שֶׁהַשָּׁטָן יִכְנִיס בְּךָ
 דְּכַאוֹן וּמְרִירוֹת, שְׁבָרוֹן לֵב וַיֵּאוֹשׁ עִמָּךְ, כְּאֵלוֹ אָבִד
 מָנוֹס וְתִקְוָה מִמֶּךָ — תִּלְעַג לוֹ, וְתִדַּע וְתִאֲמִין
 שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" גַּם לָךְ, כִּי הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 אָב הַרְחֵמֶן, וְצוּפָה וּמְבִיט לְרָשָׁע שֶׁיָּשׁוּב מִדַּרְכּוֹ,
 וַיִּחְזֹר בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּכְנִיס אֶת
 הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

ב.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה
 לְהִתְקַרֵּב לְהַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה
 שְׁלֵמָה, הַהִכָּרַח שֶׁתִּהְיֶינָה לוֹ אֲלָפִים וּרְבָבוֹת עֲלִיּוֹת
 וַיִּרִידוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, הוּא עוֹלָה לְמַעְלָה וַיּוֹרֵד
 לְמַטָּה, מִתְעַלָּה בְּרוּחָנִיּוֹת, וְאַחֲר־כֵּן נוֹפֵל לְתַכְלִית
 הַגִּשְׁמִיּוֹת, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת גְּבוּר חֲזָק, לְחַזֵּק אֶת לְבוֹ
 בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ, לְבָלִי לְהַנִּיחַ אֶת מְקוֹמוֹ מִשּׁוּם
 יְרִידָה שְׁבַע־עוֹלָם, הוּא צָרִיךְ לְהִתְעַקֵּשׁ, שֶׁ"אוֹתִי לֹא
 יוּכְלוּ לְשַׁבֵּר, אֲנִי חוֹזֵר בְּתַשׁוּבָה אֶל הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא בְּכָל מַחִיר, אֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה בְּכָל
 מַחִיר, אֲנִי אֲשַׁתְּדֵּל לְשַׁכַּח אֶת כָּל מַה שֶׁעָבַר עָלַי

בְּכֹל מַחִיר, כִּי 'הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים' גַּם לִי, וְאֵינִי
מִפְּחַד מֵאֵף בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם... כִּן צָרִיךְ לֹאמַר
לְעֲצָמוֹ כָּל בַּעַל תְּשׁוּבָה, וְזֶה עֵקֶר הַגְּבוּרָה וְהַנְּצַחֵוֹן
שֶׁל הָאָדָם, שְׂאִינוֹ מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהַשְׁבֵּר אוֹ לִפְלֹ
בְּדַעְתּוֹ. וְאִם תּוֹכֵל לְקַיֵּם דְּבָר זֶה, אֲזִי תִהְיֶה הַגְּבוּרָה
הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר; כִּי עֵקֶר הַגְּבוּרָה הִיא בְּמִדַּת
עֲקֻשָׁנוּת, שְׂאָדָם עֲקָשָׁן וְיֹדֵעַ, שֶׁ"אוֹתִי לֹא יִשְׁבְּרוּ,
וְאוֹתִי לֹא יִפִּילוּ וְלֹא יִרְחֲקוּ אוֹתִי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, כִּי
אֲנִי מֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אוֹהֵב אוֹתִי, וְ'הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים' גַּם לְפָנַי, אֵף שֶׁכָּבֹר
עָשִׂיתִי מַה שְׁעָשִׂיתִי"; כִּי הַכֹּלֵל וְהָעֵקֶר הוּא
הַהִתְחַזְקוּת, לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד, אֵף אִם הוּא
כְּמוֹ שֶׁהוּא, צָרִיכִים לְהֵאֲמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׂאִין
שׁוֹם יְרִידָה בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי מִכָּל מְקוֹם יְכוּלִים
לְמַצֵּא אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נִמְצָא וּבְלִעְדֵּי אֵין שׁוֹם נִמְצָא, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת
גָּמוּר, וְיֵמָּה שְׂאָדָם נִשְׁבֵּר — כִּי שׁוֹכַח מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרֵךְ; כִּי בּוֹ בְּרָגַע שְׂאָדָם מַחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ,
שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת הָעוֹלָם, וְהַכֹּל בְּיָדוֹ
יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא צוֹחֵק מִכָּלֵם, וְאֵינוֹ מְתִיחַס אֶל כָּל
אֵלוֹ הַרוֹצִים לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ. אֵךְ עֵקֶר הַבְּעָיָה שֶׁל

הָאָדָם, שֶׁהוּא שׁוֹכַח אֶת זֶה, וּבְמִקּוֹם לְזַכֵּר
 מִהֶקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ,
 נִזְכָּר מֵעוֹנוֹתָיו וְחַטָּאָיו וּפְשָׁעָיו הַמְרַבִּים שֶׁעָשָׂה,
 וְזֶה אֲשֶׁר שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, וּמְכַנִּים בוֹ דְּכַאוֹן
 עֲמִק. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — לְשַׁכַּח אֶת הָעֵבֶר לְגַמְרֵי,
 "אֵין לִי עֵבֶר כָּלֵל, עֲכָשׁוּ נוֹלְדָתִי", כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב
 (תְּהִלִּים ב): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדָתִיךָ"; וְדַבֵּר זֶה צָרִיךְ כָּל
 בַּעַל תְּשׁוּבָה לֹאמַר לְעַצְמוֹ: "נוֹלְדָתִי עֲכָשׁוּ מִחֻדָּשׁ".
 וְאֶפְלוֹ שֶׁקָּרָה אֶצְלוֹ כְּבָר אֶלְפֵי פְעָמִים, שֶׁנִּפְּל וַיֵּרֵד
 וְלִכְלֹךְ אֶת עַצְמוֹ, אָסוּר לוֹ לְהִתְיַאֵשׁ, אֲלֵא כְּכֹל יוֹם
 וּבְכָל שָׁעָה וּבְכָל רֶגַע צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֻדָּשָׁה,
 לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּלְדַבֵּר אֶל הֶקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה, וְלַעֲשׂוֹת טוֹב וְחֶסֶד עִם בְּנֵי-אָדָם
 — זֶה עַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַתְּשׁוּבָה, שֶׁהוּא מִתְחַזֵּק
 וּמִתְחַזֵּק מֵעַמָּד, וְשׁוֹם בְּרִיָּה בְּעוֹלָם אֵינָה יְכוּלָה
 לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" גַּם
 לְפָנָיו. וְאִם תְּחַדִּיר בְּעַצְמְךָ יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, אֲזַי תִּהְיֶה
 הַכִּי מִצְּלַח בְּחַיֶּיךָ. אֲבָל עָלִי לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁיְהִי לָךְ
 הַרְבֵּה נִסְיוֹנוֹת קְשִׁים וּמְרִים בְּחַיֶּיךָ, כִּי מִהַשָּׁמַיִם
 מְנַסִּים אֶת הָאָדָם לְרֹאוֹת אִם יִחַזֵּק מֵעַמָּד, וְאִם
 כּוֹנֵןתוּ בְּאַמַּת לְחֹזֵר בַּתְּשׁוּבָה; כִּי אֶפְלוֹ גְּדוּלֵי

מִבְּחַרֵי הַצְּדִיקִים, אֲשֶׁר הֵם תָּמִיד דְּבוּקִים בְּהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, גַּם עָלֵיהֶם יֵשׁ נְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמָרִים,
 שֶׁבָּאִים רְשָׁעִים אַרְוָרִים, קְלָפוֹת טְמֵאוֹת, וּמַחְלִישִׁים
 אֶת דַּעְתָּם, וְשׁוֹבְרִים אֶת רוּחָם, וּמַעְקָמִים אֶת לִבָּם,
 עַד שֶׁמֶרֶב צַעַר וְעֲגָמַת נֶפֶשׁ, גַּם לָהֶם בָּאָה בְּחִינָה
 שֶׁל שְׂכָחָה, שֶׁשׁוֹכְחִים מִכָּחֶם וְנוֹפְלִים בַּדַּעְתָּם,
 וְנִדְמָה לָהֶם לַפְעָמִים כְּאִלּוּ אֶבֶד מָנוּס וְתַקְוָה מֵהֶם
 לְגַמְרֵי, אֲבָל בּוֹ בְּרָגַע שֶׁמְזַכֵּרִים לְעֲצָמָם מִמָּנוּ
 יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ לֹא דֵי שֶׁהֵם חוֹזְרִים בְּעֲצָמָם בְּתִשְׁבּוּבָה
 שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הֵם יוֹדְעִים שֶׁ"הַשָּׁמַיִם
 פְּתוּחִים" לְכָל, אֲלֵא יֵשׁ בְּכָחֶם לְהַחְזִיר אֶת כָּל אֵלּוּ
 שֶׁעָבְרוּ עַל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וּלְהַחְיֹתָם, לְחֻזְקָם
 וְלְעוֹדָדָם, לְשִׂמְחָם, לְאַמְצָם וּלְהַחְזִירָם גַּם-כֵּן
 בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה. וְזוֹ אַחַת הַסְּבוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא מְסַבֵּב, שֶׁתִּהְיֶה מַחְלָקַת עַל גְּדוּלֵי מִבְּחַרֵי
 הַצְּדִיקִים, שֶׁיִּהְיוּ עָלֵיהֶם רְדִיפוֹת מֵאֲנָשִׁי בְּלִיעַל,
 שְׁלִיחֵי הַסֵּמ"ך-מ"ם, רְשָׁעִים אַרְוָרִים, כְּדֵי שֶׁהֵם
 יִפְּלוּ בַּדַּעְתָּם, וְיִהְיֶה נִדְמָה לָהֶם כְּאִלּוּ אֶבֶד מָנוּס
 וְתַקְוָה, וְזֶה כְּבָר בְּחִינַת יְרִידָה לְשָׂרֵשׁ נִשְׁמָתָם, כִּי
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ חֶסֶד הוּא, וְרוֹצֵה בְּתִשְׁבּוּבַת
 הָרְשָׁעִים, וְאֵינוֹ חָפֵץ בְּמִיתָתָם, וְעַל-כֵּן הוּא גּוֹרֵם

שְׁיָבוּאוּ רְשָׁעִים אֲרוּרִים, אֲנָשֵׁי בְלִיעַל, שְׁלִיחֵי
 הַסֵּם "דִּמ"ם, לְהַחֲלִישׁ אֶת דַּעַת הַצְּדִיקִים וְלִשְׁבֹּר
 אוֹתָם, עַד שֶׁהֵם נוֹפְלִים בְּדַעְתָּם, וּבְרַגַע שֶׁהֵם
 כְּבִיכּוֹל שׁוֹכְחִים מִמָּנוּ יִתְבָּרֵךְ, בּוֹ בְּרַגַע הֵם
 נִמְצְאִים יַחַד עִם כָּל הָרְשָׁעִים וְהַקְּלֵי עוֹלָם, וְכִשְׁהֵם
 חוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתוֹפְסִים אִיךָ הַשְּׁטָן
 עֹבֵד גַּם עֲלֵיהֶם, וְהַכְּנִיס בָּהֶם חֲלִישוֹת הַדַּעַת
 וְשִׁבְרוֹן לֵב, אֲזִי מִתְחִילִים לָשׁוּב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
 וּבְכַח הַתַּשׁוּבָה הַזֹּאת הֵם פּוֹתְחִים אֶת הַשָּׁמַיִם גַּם
 לְרַחוּקִים בְּיוֹתֵר, וּמְרִאִים לָהֶם דְּרָךְ, אִיךָ גַּם הֵם
 יְכוּלִים לְחַזֹּר בְּתַשׁוּבָה, וְאִיךָ גַּם לָהֶם "הַשָּׁמַיִם
 פְּתוּחִים". וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, תַּעֲשֶׂה כָּל
 מִיָּנִי פְּעֻלוֹת שְׁבָעוֹלָם, לְהִתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה,
 וּבְנִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזִי אִם
 תְּחַדִּיר בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, תִּהְיֶה הַכִּי מְצַלַּח
 בְּחַיִּיךָ.

ג.

אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר! רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ
 בְּיָדֶיךָ, וְתַדַּע שֶׁיֵּשׁ לְךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ עֲצוּמִים, וּמָה

שְׂאֵתָה נּוֹפֵל בְּדַכָּאוֹן, וְנִזְכָּר מִכָּל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ, זו עֲצַת הַשָּׁטָן, הַרוּצָה לְשֹׁבֵר אוֹתָךְ, וּלְהַחְדִּיר בְּךָ יְאוּשׁ עֲמַק וְדַכָּאוֹן פְּנִימִי, שֶׁלֹּא תוּכַל לְצֵאת מִמֶּנּוּ. לָכֵן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא — שֶׁתִּזְכָּר מַה שֶּׁאָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ (תְּהִלִּים קל"ט): "אִם אֶסֶק שָׁמַיִם שֵׁם אָתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ", אָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, הֵן כְּשֶׁנוֹפֵל בִּירִידוֹת וּבִנְפִילוֹת הַגְּרוּעוֹת וְהַמְּגִנּוֹת, עָלָיו לְדַעַת (שָׁם): "גַּם שֵׁם יְדָךְ תִּנְחַנֵּי וְתִאֲחַזְנֵי יְמִינֶךָ", וְאֶפְלוּ שֶׁחֲשָׁךְ מִסִּבַּב אוֹתִי, וְנִדְמָה לִי שֶׁכָּל חַיֵּי יְהוּי שְׁחוּרִים, וְאִינִי רוֹאֶה שׁוֹם אוֹר בְּקִצָּה הַמְּנַהֶרֶה, (שָׁם): "וְאָמַר אַךְ חֲשָׁךְ יִשׁוּפְנִי, וְלִילָה אוֹר בְּעֵדְנִי", אֲזִי אֲנִי צָרִיךְ לְדַעַת כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן, לָמָּה? כִּי "הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" גַּם לְפָנַי, וְעָלַי לְזָכֹר (שָׁם): "גַּם חֲשָׁךְ לֹא יַחֲשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כַּחֲשִׁיכָה כְּאוֹרָה, כִּי אָתָּה קִנִּיתָ כְּלִיתִי תִסְכְּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי"; אֵינִן לִי אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם רַק אָתָּה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנַי, וְאֶפְלוּ אִם אֲנִי מְרַגֵּישׁ כְּכֹר שְׂאֵנִי סָמוּךְ אֵלֶיךָ, עָלַי לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר, לִידַע, כִּי כִשֶׁם שֶׁאֵינִן סוּף לְגַדְלָתָךְ, כֶּף אֵינִן סוּף לְהַגִּיעַ מַעְלָה

מֵעֵלָה. וְזֶה עָקֵר הַהִתְחַזְקוֹת שְׂאָדָם צָרִיף לְחִזּוֹק אֶת
עֲצָמוֹ, שְׂשׂוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֹּר אוֹתוֹ, הֵן
בְּעֵלְיָהּ וְהֵן בִּירִידָה, עָלְיוֹ לְדַעַת שְׁתַּמִּיד "הַשָּׁמַיִם
פְּתוּחִים", וְהוּא צָרִיף לְחִזּוֹר בְּתִשׁוּבָה, וְיִכּוֹל
לְהִחְזִיר אֶת כָּל אֶחָד בְּתִשׁוּבָה, כִּי לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל
"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים"; וְעַל-כֵּן אֵל תֹּאבָה וְאֵל תִּשְׁמַע
לְיִצְרָף שְׁמִסִּיתָף וּמִדִּיתָף, כְּאֵלֹו אָבֵד מְנוּס וְתִקְוָה
מִמֶּף, וּכְאֵלֹו אֵינן לָף כְּכָר שׁוּם עֲתִיד וְתִקְוָה —
תִּלְעַג לוֹ, וְתֹאמִין וְתִבְטַח בְּרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבַּרַף
שְׁמֵרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמָף לְדַבֵּר
אֵל הַקְּדוֹשׁ-שֶׁבְרוּךְ-הוּא בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ,
וְתִהְיֶה חִזּוֹק בְּזֶה מְאֹד, וְאֶפְלוֹ שְׁכָכָר הַתְּפִלָּתָף, אֵל
תִּתְיַאֵשׁ לְהִתְחִיל שׁוֹב וְשׁוֹב, כִּי תִפְלָה הִיא
מִהֲדַבְּרִים שְׂצָרִיכִים חִזּוֹק, וּכְמוֹ שְׂאָמְרוּ חַכְמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ל ב:): אִם רוּאָה אָדָם שֶׁהִתְפַּלֵּל וְלֹא
נִבְעָה יִחְזֹר וְיִתְפַּלֵּל, שְׂנֹאֲמַר (תְּהִלִּים כז): "קִנְיָה אֵל
ה' חִזּוֹק וְיֹאמֵץ לְבָבָף וְקִנְיָה אֵל ה'"; וְכָל זְמַן שְׂאֵינן
הָאָדָם חִזּוֹק בְּדַעַתוֹ, שְׂתַמִּיד יִקְנֶה אֵל הַקְּדוֹשׁ-שֶׁבְרוּךְ-
הוּא, וְיַעֲתִיר אֵלָיו יִתְבַּרַף, אֲף שְׂיַעֲבֹר עָלָיו מֵה
שְׂיַעֲבֹר, עֲדִין אֵינן תִּשׁוּבָתוֹ שְׁלֵמָה, כִּי מִי יוֹדַע מֵה
יֵלֵד יוֹם אוֹלֵי יָבוֹא עָלָיו נְסִיוֹן אוֹ כְּשִׁלּוֹן אוֹ אֲכֻזָּבָה

בְּחַיֵּינוּ, וּמִי יוֹדֵעַ אִם יַעֲמֹד בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה, אֲבָל
אִם הָאָדָם חֹזֵק בְּדַעְתּוֹ, שְׂאֵפְלוֹ שְׂיֵהְיָה מֵה שְׂיֵהְיָה,
הוּא אֵינוֹ עוֹזֵב אֶת עֲצָמוֹ, סוּף כָּל סוּף יָשׁוּב אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנָיו וְהוּא
יִפְנֶס לְפָנָיו וְלְפָנֵים, וְתָמִיד יִזְכֶּה לְהִתְחַבֵּא בְּסִתְרֵי צֶל
כְּנָפָיו יִתְבָּרֵךְ. וְזָכֹר, אֶהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, אֶת הַדְּבוּרִים
הָאֵלֹהִים, כִּי תִצְטָרֵךְ לָהֶם בְּיָמֵם הַבָּאִים, כִּי אַתָּה אֵינְךָ
יּוֹדֵעַ מַה מְחַכֶּה לָּךְ, וְאִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּדְבוּרֵים
הָאֵלֹהִים שְׂאֵנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ, אֲזִי תִהְיֶה הַמְּצָלַח בְּיוֹתֵר
בְּחַיֵּיךָ; כִּי בּוֹ בְּרָגַע שְׂאָדָם מַחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת
אֵלֹהִים, שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנָיו, וְאֵין מִי שְׂיָבִין
אוֹתוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאֵין מִי
שְׂאוֹהֵב אוֹתוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְאֵין
מִי שְׂצָרִיךְ אוֹתוֹ רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, עִם
יְדִיעוֹת אֵלֹהִים הוּא הֵכִי מְצָלַח בְּחַיֵּים, וְאֵינוֹ צָרִיךְ אֶת
אַף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; וְעַל-כֵּן תַּחְדִּיר
בְּעֲצָמְךָ יְדִיעוֹת אֵלֹהִים, וְתִהְיֶה הֵכִי מְאֻשָּׁר בְּחַיֵּיךָ
וְתִצְלִיחַ בְּחַיֵּיךָ.

ד.

צָרִיף שֶׁתִּדַע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, שְׁחַיֵּי הָאָדָם
בְּזֶה הָעוֹלָם אֵינָם קָלִים, אֲלָא כָּל אֶחָד עוֹבְרִים עָלָיו
מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים אַחֲרִים, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם —
כְּשֵׁיכוֹל לְהִתְחַזֵּק וּלְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, אֲבָל הַבְּעֵיָה שֶׁל
כָּל אֶחָד, שֶׁחֹשֵׁב שֶׁבְּעֵיָתוֹ הִיא הַגְּדוּלָּה וְהַמְּסֻבָּכַת
בְּיוֹתֵר, וְזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵס לוֹ אֶת כָּל הַהוֹנָה וְהַעֲתִיד
שֶׁלוֹ, וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהֶאֱמִין שְׂאֵינָנוּ יְחִידֵי בְּבִעֵיָתוֹ,
אֲלָא כָּל אֶחָד שֶׁנַּעֲלָמַת וְנִסְתָּרַת מִמֶּנּוּ אֱלֻקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינוֹ מְרַגֵּישׁ שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" גַּם לוֹ,
הוּא סוֹבֵל אֶת הַסֶּבֶל הַנוֹרָא הַזֶּה, שֶׁמַּעִיק לוֹ כְּאִלוֹ
הַכֹּל הוֹלֵךְ בְּדִיּוֹק הַהֶפֶךְ מִמָּה שֶׁרָצָה, אֲבָל בּוֹ בְּרָגַע
שֶׁיִּגִיעַ לְהַחֲלָטָה מַחֲלָטָה, שְׂאִין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם
כָּלֵל, וְאֶפְלוּ אֲנִי עִם כָּל הַמַּצָּבִים שֶׁאֵלֵיהֶם נִקְלַעְתִּי,
עַדִּין יֵשׁ לִי תִקְוָה לְצֵאת מִזֶּה, אֲזִי יִרְאֶה לְפָנָיו עוֹלָם
אַחֵר, עוֹלָם בְּהִיר וְשִׁמַּח, וְ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים"
לְפָנָיו; וְלִכֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיָּקָר, רְאֵה לְקַחַת אֶת
עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ, וְאַחַת וּלְתַמִּיד תּוֹצִיא מִרְאשֶׁךָ אֶת
עֲבָרֶךָ; כִּי רַב רַבָּם שֶׁל בְּנֵי אָדָם שֶׁסּוֹבְלִים סֶבֶל
נוֹרָא בְּחַיִּים, זֶהוּ רַק מִפְּנֵי שְׂאֵינָם רוֹצִים לְנַטֵּשׁ אֶת

הָעֵבֶר, וְהוּא נִדְבָק בָּהֶם כְּמוֹ דְבוּק וְשֵׁד וְרוּחַ, כִּי בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֵּן אֵינָם רוֹצִים לְעֹזֵב אֶת עֲבָרָם, וְזֶה גֹרֵם שְׁנֵדָמָה לָהֶם כְּאִלוֹ הַשָּׁמַיִם סְגוּרִים בְּפָנֵיהֶם, וְהָעֵתִיד חָשׂוּף בְּעֵדָם, וְאֵין לָהֶם כְּבָר תִּקְוָה, וְנוֹפְלִים בְּיָאוּשׁ, בְּדַכְאוֹן וּבְתַסְכּוּל, וְהֵם מְתַסְכְּלִים בְּחַיֵּיהֶם לְגַמְרֵי. וּבְאַמַּת הַכֹּל דְּמִיּוֹן גָּדוֹל, שָׂבָא מְעוֹוֹנוֹת וּמַחֲטָאת נְעוּרִים, שְׁחָטָאוּ בְּפָגַם הַבְּרִית הוֹצֵאת זָרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה מְדַבֵּיק בְּאָדָם שְׁגִיוֹנוֹת שְׁקֻשָּׁה לוֹ לְצֵאת מֵהֶם; וְלִכֵּן, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיֶּקָר, רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדֶּיךָ, וְתִדַּע שֶׁ"שָׁמַיִם פְּתוּחִים" גַּם לָךְ, וַיֵּשׁ לָךְ תִּקְוָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל, אִם רַק לֹא תִתְיַאֵשׁ וְתַעֲשֶׂה הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁפַח לְגַמְרֵי אֶת עֲבָרְךָ, וְתִדְמָה לְעֲצֻמָּךְ שֶׁהַיּוֹם נוֹלַדְתָּ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תְּהִלִּים ב): "אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתיךָ"; וְזֶה סוּד הַתְּשׁוּבָה, שְׁאָדָם צָרִיךְ לְחַזֵּר בְּתְשׁוּבָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְהִדְבִיק אֶת נַפְשׁוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לֵיִדַּע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַוָּדַע שְׂאֵין בְּלִעְדֵיּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ מִתְּחִיל וּמֵהַיּוֹם וּמִקַּיִם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה. וּכְפִי שְׁאָדָם בָּא אֶל יְדִיעָה זוֹ וּלְבִטוּל כְּזֶה, שְׁמַבְטִיל אֶת עֲצֻמוֹתוֹ לְגַבֵּי עֲצֻמוֹת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזוֹ זוֹכָה שְׁנֹדַכְכָּת

נִפְשׁוּ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה וְטַמְאָה וְשִׁגְיוֹנוֹת שְׁנֹדְבָקוּ
 בּוֹ, עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו הַמְרַבִּים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְזוֹכָה
 לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַרֵךְ. וְאֵין לָךְ
 אֲשֶׁר וְתַעֲנוּג וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת כָּמוֹ הַדַּבְּקוֹת בּוֹ
 יִתְבַרֵךְ, שְׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַרֵךְ. וְלִזְהָ
 זוֹכִים עַל-יְדֵי תַקְלָה הָאֲמוּנָה; כִּי כְּשֶׁאָדָם מַחְדִּיר
 בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתָמִיד חוֹשֵׁב רַק
 מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ, אֲזִי נִזְדַּכְּכַת נִפְשׁוֹ מִכָּל מִינֵי קְלָפוֹת
 וְיִשְׁדִּים וְרוּחוֹת וּמַרְעִין בִּישִׁין שְׁנֹדְבָקוּ בּוֹ עַל-יְדֵי
 עֲוֹנוֹתָיו; וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ, אֶהוּבִי, בְּנֵי
 הַיָּקָר, שְׁתַּעֲזֹב אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שְׁנֹכְנְסוּ
 בָּךְ, וְתִדַּע שֶׁ"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנֶיךָ, וַיֵּשׁ לָךְ
 עֲתִיד גָּדוֹל, אִם רַק תִּרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל
 הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּאֲשֶׁר יִדְבֹר הָאִישׁ אֶל רַעְהוּ
 וְהִבֵּן אֶל אָבִיו. וְאַף שֶׁבְּהַתְחַלָּה יִהְיֶה לָךְ קִשָּׁה מְאֹד
 מְאֹד דָּבָר זֶה, כִּי יִדְמָה לָךְ שְׂאֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֶה
 אוֹתָךְ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עָלֶיךָ, וְאַף אֶחָד אֵינוֹ
 מְתַיַחַס אֵלֶיךָ, כָּל זֶה בָּא מֵרַב עֲוֹנוֹתֶיךָ. וְאִם תִּצְיִת
 אוֹתִי וְלֹא תִתְיַאֵשׁ, רַק תִּשְׁכַּח אֶת כָּל עֲבָרָךְ, אֲזִי יֵשׁ
 לָךְ עֲתִיד גָּדוֹל.

ה.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, שְׁעַל-יְדֵי
 שְׁזוּכִים לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְשִׁמְחִים בְּשַׁבַּת,
 וְשׁוֹמְרִים אֶת הַדְּבֹר בְּשַׁבַּת, וְאֵין עוֹשִׂים שׁוּם
 עֲבוּדָה גְּשָׁמִית בְּשַׁבַּת, וְאֶפְלוּ אֵין חוֹשְׁבִים דְּבָרִים
 גְּשָׁמִיִּים בְּשַׁבַּת, עַל-יְדֵי-זֶה זוּכִים שׁ"הַשְּׁמַיִם
 פְּתוּחִים" לְפָנֵיהֶם; כִּי הַשַּׁבַּת הִיא הַפֶּתַח שֶׁל כָּל
 יְשֵׁת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ, כִּי כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת יוֹרְדוֹת עַל
 הָאָדָם בְּיְשֵׁת יְמֵי הַשָּׁבוּעַ בְּזָכוֹת שְׁמִירַת הַשַּׁבַּת,
 כִּי בְּשַׁבַּת "הַשְּׁמַיִם פְּתוּחִים" בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלָא
 מְאֹד, כִּי אֲזַ יוֹרֵד אֹר וְדְבָקוֹת גְּדוּלָה עַל כָּל אָדָם
 שְׁזוּכָה לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ. וְעַל-כֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קִיח): כָּל הַמְּשִׁימֵר אֶת הַשַּׁבַּת
 וּמִתְעַנֵּג בָּהּ, נוֹתֵנִים לוֹ נִחְלָה בְּלֵי מְצָרִים; בְּרַגַּע
 שֶׁאָדָם שָׁשׁ וְשִׁמַּח בְּשַׁבַּת, אֲזַ יוֹצֵא מִכָּל הַמְּצָרִים
 שֶׁלוֹ, וְ"הַשְּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנָיו, וּמָה גַּם שְׁזוּכָה
 בְּיְשֵׁת יְמֵי הַחַל לְעִשְׂרוֹת גְּשָׁמִית וְעִשְׂרוֹת
 רוּחָנִית, כִּי הַשַּׁבַּת מְעַשְׂרֵת בְּרוּחָנִיוֹת וּבְגִשְׁמִיוֹת;
 וְעַל-כֵּן רָאָה, אֱהוּבִי, בְּנֵי הַיְקָר, לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ
 וְלֹא לְחַלְלָהּ, חֵס וְשָׁלוֹם, כִּי "מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוֹמֵת"

הַשָּׁמַיִם נִנְעָלִים בְּפָנָיו, וְהוּא מְסַבֵּב כָּל שֵׁשֶׁת יָמֵי
הַחֹל עִם חֹשֶׁךְ גָּדוֹל, עַד שֶׁנֶּעְלָם וְנִסְתָּר מִפְּנֵי הָאוֹר
לְגַמְרֵי, וְנִכְנָס בִּיְאוֹשׁ וּבְדַכְאֹן עֲמִק. אָבֵל תִּכְף־וּמָד
כְּשֶׁאָדָם שׁוֹמֵר שַׁבָּת, וְשֵׁשׁ וְשִׁמְחַ בְּקִדְשֵׁי שַׁבָּת,
וּמִתְאַוֶּה לְרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יַד־זֶה
"הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנָיו, וַיּוֹרֵד עָלָיו שִׁפְעַ לְכָל
שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל; וְלִכֵּן רָאָה, אֱהוֹבִי, בְּנֵי הַיֶּקֶר, לְקַחַת
אֶת עֲצָמָךְ בְּיַדֶּיךָ, אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת הַכִּי מְאֹשֶׁר
בְּחַיֶּיךָ, וְתִשְׁמֹר שַׁבַּת-קִדְשׁ. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(שַׁבָּת קִיח.): כָּל הַמְשַׁמֵּר אֶת הַשַּׁבָּת, אֲפֹלוֹ עוֹבֵד
עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אָנוֹשׁ — מוֹחֲלִין לוֹ; כִּי מִי
שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל
עֲוֹנוֹתָיו, וְתִכְף־וּמָד כְּשֶׁמוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל הָעֲוֹנוֹת,
אִז "הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים" לְפָנָיו וְרוֹאֶה מְרֵאוֹת אֱלֹקִים;
וְלִכֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן, מֵאַחַר שֶׁאַתָּה רוֹאֶה שְׁחִיָּךְ כָּל-כָּךְ
מִתְסַפָּלִים, וְאַתָּה שְׂרוּי כָּל-כָּךְ בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְאֹן
פְּנִימִי, שֶׁתִּתְחִיל לְשַׁמֵּר שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְתִהְיֶה בְּשִׂמְחָה
גְּדוֹלָה בְּשַׁבַּת-קִדְשׁ, וְאִז יֵאִיר עָלֶיךָ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת
וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְתִהְיֶה הַמְּאֹשֶׁר בְּיֹתֵר
בְּחַיֶּיךָ; אֲשֶׁרִי מִי שֶׁשָּׂם לְבוֹ אֶל דְּבָרֵינוּ אֱלֹהֵי, וְאִז
טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא לְנִצַּח נְצָחִים.